

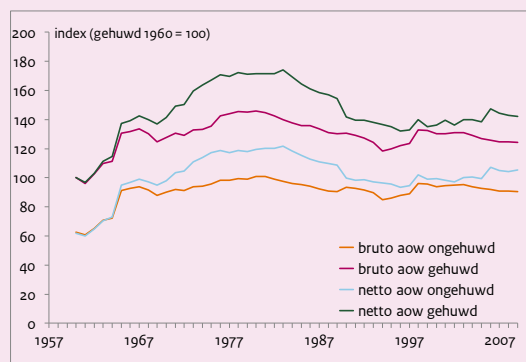
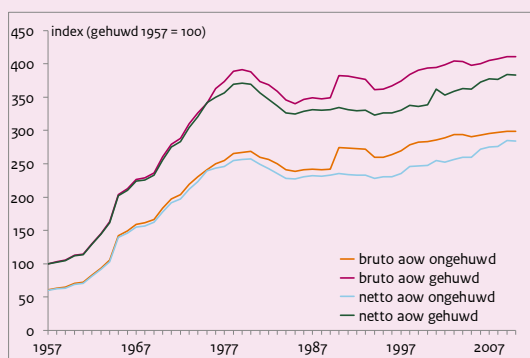
Aow stijgt én daalt ten opzichte van lonen

In dit kader gaan we na hoe de hoogte van de aow-uitkering zich in de loop van de tijd heeft ontwikkeld. Is de aow - zoals regelmatig wordt beweerd - achtergebleven bij de lonen? Hoe verhoudt de huidige aow zich tot de oorspronkelijke aow die in 1957 in werking trad?

De hoogte van de aow-uitkering is sinds de introductie in 1957 behoorlijk gestegen. De aow-uitkering was oorspronkelijk bedoeld als basisvoorziening voor 65-plussers. Bij aanvang bedroeg de uitkering voor alleenstaanden 60% van die voor een echtpaar. In de eerste 7 jaar steeg de aow met gemiddeld 10% per jaar en in 1965 werd de aow voor echtparen verhoogd met ruim 30% en voor alleenstaanden met ruim 40%. Gedurende de eerste 20 jaar is de reële AOW-uitkering – dat wil zeggen gecorrigeerd voor prijsstijgingen – dan ook verviervoudigd (linkerfiguur). Voorts is te zien dat behoudens een korte periode in het begin van de jaren tachtig en de gevolgen van de stelherziening ziektekostenverzekering in 2006, de netto aow sneller steeg dan de prijzen. Vanaf 1977 is de reële aow-uitkering per saldo licht gestegen. Een eerste algemene conclusie is daarom dat de aow sneller stijgt dan de prijzen.

Interessant is ook een vergelijking van de aow met de ontwikkeling van de verdiende lonen (rechterfiguur). Gedurende de eerste twintig jaar is de aow-uitkering gestegen ten opzichte van de lonen. Rond 1980 was de aow-uitkering 50 tot 100% harder gestegen dan de verdiende lonen. Sinds halverwege de jaren tachtig is voor gehuwden evenwel sprake van een dalende trend; voor ongehuwden geldt dit slechts in beperkte mate. De huidige verhouding tussen aow en verdiende lonen is vergelijkbaar met die van het begin van de jaren zeventig. Het antwoord op de vraag of de aow gestegen of gedaald is ten opzichte van de verdiende lonen hangt dus af van het gekozen referentiepunt. Ten opzichte van de beginperiode van de aow is de uitkering harder gestegen dan de lonen; ten opzichte van de jaren tachtig is sprake van een lichte daling; en vanaf 1990 is de aow grosso modo meegestegen met de verdiende lonen.

De ontwikkeling van reële aow-bedragen (links) en de aow ten opzichte van lonen (rechts)¹

(1) Bij de berekening van de netto aow-bedragen is rekening gehouden met enkele elementen die niet in de netto-nettokoppeling zijn verwerkt. Dit betreft nominale ziektekostenpremies, zorgtoeslag, ouderenaftrek, ouderenkorting, tegemoetkoming aow'ers en de tegemoetkoming buitengewone uitgaven (op basis van standaardziektekosten).